CHERUBIN
Ecclesiæ Militanti
PRÆSIDIA FERENS.
DIVINISSIMVS THOMAS *DE* AQUINO.
Angelicus & Ecclesiæ Doctor.

Recurrente Solemnitatis suæ Festo,
In Basilica Sanctissimæ TRINITATIS
Ordinis Prædicatorum,
Celeberrimi Conventus Cracoviensis,
Præsente Magnorum Hospitum Corona,
A

M. THOMA ALEXANDRO MAŁYSZKO,
Philosophiæ DOCTORE, in Classibus Novodvorscianis Scholæ Rhetoricæ PROFESSORE, Contubernii Hierosolymitani SENIORE.

Stylô Oratoriô DEMONSTRATUS.

Annô Quô
*Ange*LV*s* eXC*e*L*s*V*s* R*e*X*et* DVX*nat*V*s a*M*ore.*
Die 7ma Martii. 1750

Typîs Collegii Majoris, Universitatis Cracoviensis.

Habent id Magna Nomina, ut quemadmodum de illis frequentes intermiſcentur ſermones, ita ſi quid de iiſdem poſteritati commendatur, ad legendum alliciant.

Anonymus.

Quoties Liber quiſpiam ſcribi jubetur, non tantum honorem ſpectat author à labore, quantum ab obſequio.

Sidonius. Lib: 6. Ep: 16.

Videtur, quidquid literis mandatur, id commendari omnium eruditorum lectione decere.

Cicero 2da Tuſc:

DIVINISSIMO

HYACINTHO

primùm

Cathedrali Cracoviensi

CANONICO,

expost

Sacerrimi Ordinis Prædicatorum

PROFESSO.

In vita & post mortem Miraculis

CLARISSIMO.

à CLEMENTE Papa VIII. in numerũ Srũm

RELATO.

Regni Poloniæ & Magni D. Lithv. Principali

PATRONO.

D. D. D.

T*Errestria Numina ad sui commendationem operis quærere, sit aliis gloriosum; ego Sancto Nomini Honoriq; Tuo, officiosas Divi Doctoris Angelici Cælo terrisq; vocalissimi laudes, meritò existimavi offerendas.* Confessor Sanctissime HYACINTHE. *Sublimis enim Sapientiâ & altitudine doctrinæ* Cherubin THOMAS *demissiori meâ colitur svadâ, Te quoq; elevatum amore Divino Seraphim Christianus Orbis veneratur, Illum militans Ecclesia inexpugnabilem Defensorem recolit, Te Sanctæ Fidei, & Ordinis primum in Septemtrione Propagatorem recognoscit. Illum tot Miracula, quot*

doctis

doctissima Oracula edidisse fatentur Romani Pontifices, Te quot gressus, tot miræ Sanctitatis vestigia & stupenda prodigia fecisse declarant. Illum ex Illustrissimis Comitibus Aquinaticis oriundum tàm genere quàm virtute præstantissimum vident sæcula, Te ex præcelsa Odrowążiana *Familia in Orbe Polono clarissima procedentem, æquè naturâ ac probitate Principem, adusq; fama publica narrat. Illum Scholasticæ docentem stupuere Cathedræ, Te Ecclesiasticæ prædicantem Exedræ mirabantur. Ille Præsuleas renuit acceptare Tiaras, Tu Cathedralia dereliquisti Stalla, Illi vocem* Christi *approbantis audire perjucundum erat, Tibi cum* Dei Para Virgine *suavia habere colloquia amænissimum. Consonum ergo manet ut Nominis Aquinatici gloria, cum Tua propè simili conjungatur* HYACINTHE Divinissime, *& sicut Vos jam, ejusdem* Magni Patris DOMINICI Filios *Cælestis sociavit Patria, ita cultus qui Vobis perhibetur in terris, ut simul rependatur, non incongruum est, Angusti sunt præsentium paginarum margines, ad complectendas effusissimas Tui laudes, imò omnes Librorum columnæ infra mensuram tui honoris manent, & conscius tenuitatis labor, nihil ad commendationem tui habet, præter vera Aquinatica Elogia Tuo Nomini Sancto dedicata. Stylus meus non tàm floridus quàm devotus, te* HYACINTHUM *Sanctitate virtutibus, & miraculis vernantissimum, odore gratiarum fragrantissimum, dum obiter describit, humilem adoratorem certiorem efficit, quòd pium suscipies desiderium & Clientem perenni protectione fovebis. Non despice igitur* Sancte Pater, *hanc ex se exiguam operam, laudibus Aquinaticis commendabilem, immortali Tuo consecratam Honori. Non despice preces Clientis, se tuo indesinenti Patrocinio commendantis, qui supplicem ad Sacra Lipsana Tua reponit Libellum.*

SANCTISSIMI NOMINIS TVI

perpetuus Cultor & mancipium,
AUTHOR OPERIS.

ORATIO.

STante Sabbatho hodierno, cùm ſolemne Divi Doctoris Angelici Feſtum, recolens Oratoris animus, diligentiùs intra ſe meditatur & ſtudioſiùs inquirit, quis cultus ſermonis? quod par Magno THOMÆ Nomini elogium recitandum? ipſe dierum in Eccleſia per ſæcula ſuccedentium tractus, non interrupta ſerie laudes Aquinaticas celebrans ſufficienter informat. AA. Quotquot annorum luſtra, volubili temporum elapſa recurſu computantur, hæc Illuſtri mirâ ſapientia & ſanctitate Doctori calculum laudum ſuperaddunt, quotquot dierum circuli variis revolutionibus Eccleſiæ prætergreſſi numerantur, Angelicæ Doctrinæ infinitam elogiorum abeunt in coronam. Vita humana militia & Eccleſia militans ſuper terram, quàm hæc bene regitur, illa defenditur inconcuſsâ THOMÆ doctrinâ, quis non fateatur? Decertat continuò pro evictione veritatis non ſine trophæis Eccleſia, militat inceſsanter non ſine gratiarum ſignis pro gloria DEI, ſed quantum adjumenti habeat ex ſolidiſſima THOMÆ ſcriptura, quis non videat? cùm hac ceu clypeo, & tela hæreticorum elidit feliciter, & protegit veritatem ſtabiliter. Quotquot monſtroſos ſtygia Regio ediderat partus, integritati Eccleſiæ inhiantes, veritatem non dubiam impugnantes, his omnibus oppoſita Doctoris Angelici ſapientia, credo ſufficit profligandis. Hæc im-

mania terræ portenta (hæreſes intelligo) ſolis erroribûs tumida, pacem inviolatam Eccleſiæ auſu temerario perturbantia, quoties maleſana attollunt capita, calamus THOMÆ acſi gladius iis ſufficit enecandis. Tam inſanos malignantium ſæculorum partus ad numerum revocare Oratorium, non eſt muneris & propoſiti mei, quantum tamen ex ſolidiſſima THOMÆ doctrina militanti Eccleſiæ tutaminis, ex clariſſima Solis Aquinatici ſapientia quantum ſplendoris, ex limatiſſima regulisq; omni exceptione majoribus perpolita arte, quantum ornamenti accedat; ex mira vitæ ſanctimonia quantum exempli orthodoxis adveniat, ad præſens indagandum eſt. Prodigium ſapientiæ, noncupandus THOMAS, cujus alti ſenſus attonitam mentem humanam rapiunt in ſtuporem. Oraculum Verbi Increati promulgandus adeſt, cujus ore Ipſa Veritas æterna loqui videtur, panditq; arcana, ſolis Patriæ ſupernæ comprehenſoribus manifeſta. Abyſſus ex ethymo, an compendioſa Doctorum Epithome dicendus THOMAS, cujus profunda Dogmata plenitudinem omnis ſaſapientiæ comprehendunt, retinentq; totum in parte concluſum. Bonum ex integra cauſa THOMAS, optima quæq; ſupergrediens, ab Ipſo Increato Verbo approbatum, Cælis terrisvè nimis acceptabile. Thronus eſt Altiſſimi, ſuper Abyſſo gloriæ Aquinaticæ locatus, in quo Majeſtas immenſa & revelata Numinis inſcrutabilis Myſteria evidēter ſpectātur. Anchorā ego poti' navim Petri in tuto collocantē juſtè dixerim THOMAM, qui per varios temporum tractus, viâ veritatis orthodoxæ deduxit eandem ad inſulas fortunatas. Probat

THO-

THOMAM ſole clarior nulliusq; labis conſcia doctrina, Magiſtrum perfectionis Evangelicæ, inter Sanctos eruditiſſimum inter eruditos Sanctiſſimum, mille titulis præferendum, plurimis elogiis celebrandum. In tam ampla THOMÆ elogia dum oculos animumq; converto, immenſa eſt Aquinaticæ gloriæ materies, plura quæ occurrunt præterire cogor, & quod præcipuum eſt Divi Doctoris Angelici attributum, hoc in dictionem venit oratoriam. Prodit ad Martium Menſem Athleta pro bono Eccleſiæ ſtrenuiſſimus, Heros arte invincibili commendatus, in carne Angelus, altitudine mentis non ſolùm homines, ſed & Angelos prætergreſsus. Prodit inquam Angelicus Heros, per cujus Tractatus pax ſtetit militanti Eccleſiæ, per articulos fides conſolidata Romana, per Quæſtiones ſilentium Hæreticis impoſitum, per Summam Theologicam omne pretium venit Religioni orthodoxæ. Motrix eſt intelligentia D. Angelicus Doctor, quo impellente regulares abſolvit Sphæra Eccleſiæ motus, quo protegente adverſa quævis ſuperat & veritatem evincit. Sacerrimum Dominici Ordinem Cælum ego veneror, in quo Hic fortis magniq; conſilii Angelus fovebatur, qui de altiſſimis ſcripſit ſublimiter acſi ea palparet, abſtractiſſima penetravit ſubtiliter, acſi illa tangeret, obſcura Myſteriorum arcana revelavit evidenter, acſi hæc in DEO videret. Vidit THOMAS in ſpeculo eſsentiæ Divinæ prima Ejus attributa, & ea terris revelavit, vixit in carne Angelus ſummâ ſapientiâ & virtutibus conſpicuus & exinde ſupremæ Intelligentiæ comparandus. Ergo D. Doctor Angelicus, Cherubim Ec-

clesiæ militanti Præsidia ferens, pace Vestra hodie demonstrabitur. Non denega auxiliare præsidium imbelli dictioni Cherubim verbo & opere fortissime, THOMA Divinissime, ut exanime orationis corpus in laudum Tuarum tractu non fatiscat, vivifica gratiæ Tuæ subsidio, permitte de Te supremo Angelo an Doctore Angelico, saltem humano modo aliquid edisserere. Date Vestras mentes supremæ Intelligentiæ AA. Sapientissimi, & decertantem pro Ecclesia Cherubinum auscultabitis, modò illi benevola pectora & mihi attentionis Vestræ concedite campum.

QUantumvis humiliori svadæ, altos Cælorum perscrutari Choros, & crassiori eloquio subtilem Angelorum indagare naturam minus conveniens sit; ut tamen inde proficiscatur Oratio mea, unde sumpsit initium, Cherubinorum contemplari statum præsentis mei instituti esse, argumentum à necessario censeo. AA. Supernas Cæli Hierarchias Spiritus dum pervolat Oratorius. Cherubinos, sapientum Sphærarum Motrices primasq; Intelligentias esse videt. Sublimis est Cherubim ex suæ perfectione naturæ, quâ sicut alias creaturas excellit, ita primum Altissimi præsefert Ministerium. Sublimis est Cherubim, quem elevat scientia Divina, ut enim fons ab æquore spatioso limpharum abundantiam; sic ille ab inexhausto Sapientiæ Divinæ Oceano, cognitionis derivat plenitudinem. Specula sunt pellucida Cherubini, in quibus Divina clarè relucet sapientia, & in alios reflexa corruscat. Illustrat crystallus opposita sibi corpora, cùm directos Solis recipit in se radios, illustrant cæteras Cherubini Sphæras

cùm

cùm ab Increato Sole lumen participant copioſum. Spargit exoriens in ſphæra Cæleſti Titan, primos lucis ſuæ radios in colles propinquos & elata montium cacumina; Fons luminis incomprehenſibilis DEUS, ſplendorem ſuæ ſapientiæ in proximos Cherubinos, quorum tota proprietas eſt, arcana Divino latentia ſub pectore ſibi primò cognita aliis revelare. Sed ſubſiſte dictio Oratoris, ſublimes Sphærarum indagare Hierarchias? deſine ſuper cardines Cæli primas quærere intelligentias, terraqueum potiùs divertas in Orbem & Diviniſſimum Aquinatem talem Angelum in corpore adorabis. Motrix eſt Sapientum Sphærarum Intelligentia THOMAS, ad cujus nutus totus volvitur Orbis literarius, omnes eruditorum circuli ad arbitrium THOMÆ regulares abſolvunt motus, & de Ejus participant ſapientia. Naſci Deos in terris ſi compertum eſt, & Angelum THOMAM natalia ſua, celebraviſse in ſphæra terreſtri, non ſit mirum. Prognatus aliàs Patre Landulpho Comite Aquinatico & Matre Theodora de Regibus Siciliæ & Arragoniæ oriunda. Et bene: Decuit THOMAM talia ſubiiſse natalia, nam ſi donum DEI Theodora dicitur, alium non edit Filium niſi Cæli donum, niſi Angelum in carne apparentem. Celſiſſimam Aquinaticam Domum, juſtè ego ſtellatum vocaverim Cælum, in quo tot ſydera radiantia micant, quot Principes ex ea, quot Coronati Soles, & prima in orbe terraqueo luminaria fulgent. Cælum inquam jure merito dixerim ab Aquis Aquinaticis Cryſtallinum, ex omni parte diaphanum & nativi ſplen-

doris totum per orbem diffusivum. Hoc in Cælo primum ortum sui Cherubim noster habuit, Cui ex Principatibus Potestatibus Thronis Siciliæ & Aragoniæ non modicum ornamenti, plurimum splendoris accessit, quanquam Ipse ab Increato Lumine jam satis lucis derivaverit. Inter homines progenitus THOMAS vivit tanquam Angelus ingenio solo, ipsîs enutritur virtutibûs. Infans adhuc THOMAS & maturæ Sanctitatis indicia monstrat, cùm Reginæ Cælorum inscriptam Nomine conspiciens schædam, eandem nutibus fletibusq; arripere tentat, arreptam, ore pusillo consumit. Hic se magnum Angelum jam exhibuit THOMAS, dum hanc Salutationem quæ prodiit ex ore Angelico, iterum ori admovet, hac pascitur annonâ quæ de Cælis descendit, quæ mundo famelico est demissa. Quis dubitet, adhuc in cunis THOMAM Heroem Angelicum posse noncupari, quando Castrorum Aciem Ordinatam consumit, quando Clypeum salutis quo hostes Ecclesiæ deterreat arripit, Turrimq; ex qua mille Clypei pendent apprehendit. Patrios tantisper lares & dulcia arva relinquens, quinquennis Cassinensem se confert in montem, ut Angelus videatur, scandit summum pietatis cacumen, ut statim à teneris discat immania vitiorum Monstra à summo Cælo, usq; in profundum tenebrarum depellere. Locum Cælo viciniorem occupat, quia nil non sublime sapiet, nil non Cæleste spirabit. Corpore quidem pusillus, at animo grandis cùm nemo in eminenti Cassini monte altius mente levatur ad DEUM, quàm Cherubim THOMAS, nemo

in ora-

in orationibus vigilantior, nemo ferventior in amore Divino, nemo promptior in discendo. Præsentiâ DEI tam adstantem coluit, acsi in Cælo esset, attributa ipsius ita contemplabatur, acsi in Empyreo resideret. Admiratur eundem Sacra Benedicti Familia, qui nec dum puerîlem prætextam egressus, jam aggreditur metuenda Viris, dum sollicita mente quæstionẽ proponit: *Quid est DEUS?* Detinet me stupor, quòd THOMAS puerascentem nondum evasit juventam, & de eo discurrere tentat, quod senum ingenia fatigare novit, non dum in voces bene, & jam in Quæstiones altas prorumpit. Transfertur è monte Cassini Neapolitanum in Parnassum, in quo scientiâ eminentior, artibus excellentior, & celsior intellectu spectatur. Divertit brevi à Musis ad sanctitatis & eruditionis Palæstram, Sacrum Divi Dominici Institutum, ad cellam Religiosam contendit, tanquam ad Cælum ubi mundo altior, erebo inaccessibilis, carni mortuus, DEO soli vivens observandus. Probavit se Cherubinum THOMAS cùm Choro Prædicatorum Ordinis adjungitur; ex quo tot magni consilii Angeli in orbem universum missi numerantur. Adjungitur inquam Angelico, quia Dominicano Choro, ut pote & habitûs candore & cantûs tenore, Cætui Angelorum non absimili. Indutus candidiori veste THOMAS in Cælo Domicano totus Angelus, omnem terrenam abjecit substantiam, ut Spiritus ex integro esset solius gloriæ Cælestis Hæres, animosus Heros Divinus, inimicæ potestatis Victor, terror hostium Ecclesiæ futurus, &

 acer-

acerrimus fidei Propugnator. Sed hic obicem ponunt desideriis THOMÆ Landulphus & Arnoldus Comites, aggrediuntur Cælestem Heroem scelerati Fratres, non amantes, sed amentes instant, ut à sancto recedat proposito. Intruditur Angelus Castro, ut animus ejus ad vota Fratrum captivetur, qui altior turribus, Cælisq; ipsis super eminentior assurgit. Instat & Mater Theodora, novercæ nomen induens, cum furore aggreditur THOMAM qui se putat Angelum, hominem qualem genuit probare intendit, linguâ tanquam gladio, verbis ut jaculis, lachrymis ut globis, ad convincendum eum utitur, sed THOMAS Cherubim intrepidus, hæc non metuit, odia respuit amores contemnit, promissa vilipendit, sola Cælestia in pretio habet. Non subjacet juri Parentum, non arctatur consangvinitatis vinculis, quem Religiosa vincula Angelis colligarunt. Victor gloriosus THOMAS, eodem in campo in quo dimicavit strenuè, subsistit feliciter, unâ tamen reportatâ victoriâ videt gradum ad sequentem. Accurrit pulchro ornata vestimento Medusa, omnium oculos venusta deprædans pulchritudine, THOMAM incarceratum armis amoris aggredi tentat, & caro concupiscit adversùs Spiritum; sed hic modus vincendi repugnat Angelicæ puritati, Cherubim castissimus solo DEI fervens amore, nefarios Cypridis ignes neq; sentit, sed adest Angelica virtus fortitudini Ejus, cùm ex ardenti foco, accepto titione, impudicum Monstrum procul abigit, ex oculis & animo pellit. Adeste ergo nunc Cælitum Agmina! & emeritum pro Angelica puri-

tate

tate Athletam lauro coronate. Sæva Mater inexpugnabilem experta, infensi Fratres Victorem stupuerunt, Mundus ad pedes Triumphatoris procubuit, caro fugiit ab Angelo, Angelus sine consilio & ope humana è carcere liberatus rediit feliciter in Patriam Dominicanæ Religionis. Expectant Cathedræ THOMAM, summæ perfectionis Magistrum desiderant Academiæ, Libri suspirant Lectorem an veriùs futurum Correctorem Editorem. Mittitur Coloniam Agrippinam THOMAS magnum Præceptorem nanciscitur Albertum, in quo ars & natura habet quid miretur. Audit verba Magistri THOMAS lento passu in studia fertur, sed hebes ab initio, conviciis lacessitur à Condiscipulis, detractorio Nomine bovis noncupatur. Bovem & ego THOMAM esse non diffiteor, sed illum, quem sacer vates Ezechiel, in curru gloriæ DEI Cherubinum agnovit. Bos est THOMAS, sed ille, qui terribilem, contra hæreses mugitum edet: *Cave tibi hæresis* (quàm olim Romæ secundo bello Punico) Bos est THOMAS, sed ille, cujus in pectore Sol Aquinaticus, tanquã in signo tauri stationem ponet. Bos est THOMAS, sed ille, quem Joannes loquentem Angelum mugientem dixit, qui terribiliùs olim locuturus est, quàm tonitruantia belli fulmina, cujus famæ lituus totum resonabit per Orbem. Vaticinatur idem Magnus Professor Albertus, cùm postea magis ac magis proficientem in sapientia THOMAM his alloquitur verbis: *Tu mihi non respondentis, sed Doctoris locum obtinere videris.* Glorietur suo Chiron Achille Anaxagoras Peri-

cle, Possidonius Cicerone, Socion Senecâ, Lysias Epaminonda, Ammonius Origene, Antistenes Diogene, Plato Aristotele, Aristoteles Macedone, Plutarchus Trajano, Socrates Arisstippo, Zopyrus Alcibiade, Victorinus Hieronymo, Paulus Dyonysio; Divo Magno Alberto sufficit Angelicus Doctor, qui ex Solo Discipulo THOMA, quantæ fuerat perfectionis Magister, bene nosceretur. Æquavit Albertum THOMAS Doctor, superavit quia Angelorum Magister, an veriùs ipse Cherubim altitudine doctrinæ sublimatus, excelsâ sapientiâ elevatus. Obstupuit sapientem Angelum acies ingeniorum Magisterio THOMÆ subjecta, qui ita DEUM comprehendit in via, acsi jam nihil restaret in Patria, quod sibi reservaretur videndum; ita Ejus attributa explicuit, acsi ob oculos DEI naturam statueret invisibilem. Ostendit id totum claré, quidquid fides obscura credit, explanavit evidenter illa, quæcunq; sunt abscondita humano intellectui. Sint aliis in ænigmate Cæli Superumq; recessus, Scholæ Angelorum Magistro manifestè patent, qui de Arcanis Divinis sic discurrit, acsi in superum Concilium intraret, cùm de DEO Discipulos instruit hominem captu videtur excedere, quia Cherubim verus. Illi enim teste mellifluo Doctore: *ex ipso Sapientiæ Fonte, ore Altissimi haurientes, & refundentes flumina scientiæ, universis Cæli Civibus infundunt.* (a) Communicavit id aliis THOMAS, quod ipse participavit à DEO, quotquot sortitus Alumnos tot Angelos, mente sublimia quæq; docuit pervolare, inscrutabilia quævis penetrare. Vix Do-

(a) Bernard. Lib. 5. de Consid. cap. 4.

ctorem

ctoralem aſſumpſit pennam, protinus ceu Alatus Cherubim in ſublimia quæq; elevatô ferebatur ingeniô, inveſtigavit quævis incognita, illuminavit inviſibilia, attigit quæcunq; aliis inacceſſa, Sacramenta Divino latentia ſub pectore revelavit, ac exinde Cherubim argumentô Oratoriô comprobandus.

Armatum Cherubim ad cuſtodiendum Paradiſum deputatum fuiſse, ne poſt mandati transgreſſionem Divini, pes mortalis ingrediatur illum, ſacra pagina teſtatur. Militantem in terris Eccleſiam Paradiſum ego crediderim, in quo Arbor vitæ ramos expandit ſalutiferos, fructusq; Redemptionis profert, in quo fons aquæ ſalientis in vitam æternam, larga ſtillicidia ſpargit gratiarum. Paradiſus Eccleſia eſt; ergo ejus Cuſtos Cherubim THOMAS, qui prohibet acceſſum, nè legis prævaricatores Orthodoxæ, audeant invadere, Sancta Sanctorum nefario profanare niſu, viam Veritatis temerare, ſtatutosq; colendi verum Numen invertere ritus. Lingva cautiſſima THOMÆ gladius acutus eſt, ad profligandos quosvis Eccleſiæ hoſtes, Ipſeq; THOMAS malleus falſitatis hæreticæ, & Catholicæ veritatis propugnaculum. Quotquot enim verba ſcripsit tot gravia hæreticis verbera, quot voces protulit, tot oracula Delphicis longè certiora, tot inquam fulmina adversùs impios acatholicos. Inſurgant contra Templum DEI Gentiles, Athei, Polithei, Ebionitæ, Buceri, tendant arcum parent ſagittas, jacula hæc tangunt quidem

ſed non frangunt, reprimit fortis Angelus, conterit vana capita, ipſis erroribus tumeſcentia. *Concluſum eſt contra Manichæos* per THOMAM, qui ferè totam Africam peſtiferis inficientes erroribus, dum Europæ imminerent limitibus, manu Sapientis Angeli procul eliminati, conſopiti periere. Fatentur THOMAM Cherubinum tot expulſi Prævaricatores de Paradiso Eccleſiæ; profitentur fortiſſimum Angelum, lingvâ manuq; potentem, ſolidâ ſcientiâ ſuâ errores confundentem, dum exclamant: *Tolle THOMAM & diſſipabo Eccleſiam.* Non deſunt quidem ſtrenui pro integritate Fidei, pro immunitate Eccleſiæ, pro veritatis evictione Athletæ; adſunt Divi Ritûs utriusq; Doctores, ſed Abyſſus THOMAS ſapientiæ compendium eſt, incluſit: *Ambroſios, Hieronymos, Auguſtinos, Gregorios, incluſit ſe ipſum, major ſe ipsô & ſe minor, Epithomen fecit alienæ ſapientiæ & Summam ſuæ.* Non deſunt prædicata laudis, variis eruditione & ſanctitate conſpicuis Viris, hos THOMAS S. auæquat, aut docet, aut complet, aut ſupereminet
„ ipſis. Non induco huc Petrum Lombardum
„ Magiſtrum, Halenſem irrefragabilem, Ægi-
„ dium fundatum, Richardum authoritativum,
„ Henricum ſolennem, Alanum univerſalem,
„ Scotum Subtilem, Aureolum facundum, Hen-
„ ricum acutum, Maironem Illuminatum, Oc-
„ camum ingenioſum, Baconem reſolutum, A-
„ riminenſem authenticum, Capreolum ſolidum.
„ Dyoniſium Extaticum, Victoriam incomparabilem &c. quorum Dogmatibus altisq; ſenti-

men-

mentis Ecclesia & veritas strenuè defenduntur. Angelorum Magistri THOMÆ quantùm valeat doctrina, approbat sola Increata Sapientia CHRISTUS, cùm hîs alloquitur verbîs: *Bene de me scripsisti THOMA!* Conticescant ergo lingvæ humanæ, ubi Solus DEUS Encomiastes adest, sileat in laudibus THOMÆ Orator, ubi Verbũ Æternũ perorat. O! Bene Divinũ quod laudes supereminet omnes, omnem elogiorũ complectitur summã. Enarrẽt CHRISTI Vicarii Romani Põtifices, quòd Summa THOMÆ, tot constat miraculîs quot titulîs, tot oraculîs quot articulîs! plus dicit vox Divina *Bene*, Sed non miror ego quòd THOMÆ, ab Ipsa Veritate æterna sit datum elogium. Cherubim est, vidit hæc in DEO quæ scripsit, participavit ab Inexhausto Sapientiæ Fõte, quæ Libris instillavit. Quò altiùs THOMAS sapit, eò humilitate profundior spectatur, cùm oblatã à Summo Pontifice Neapolitanam Tiaram, acceptare recusat, an ideo, quòd Cherubim altior illâ solius hominis putat esse decus Pontificale diadema. Trahitur ad Lugdunense Concilium, ut mens Divina quæ solis Angelis patet elucidetur ab illo, sed cùm fata Ipsum avocant, redit Cælestem in Patriam unde missus erat, Tractatus suos relinquens, per quos pax conciliaretur Ecclesiæ, Articulos præscribens, per quos fides consolidaretur orthodoxa, summã reponens per quam locus & pretium veritati daretur. Nec immeritò Paulus Pontifex V. eum splendidissimum *Catholicæ fidei probat Athletam, cujus scriptorum clypeo militans Ecclesia hæreticorum tela feliciter elidit*, Innocentius VI. Angelicam Ejus doctrinam tam fortem *stabilem & bene fundatam*

declarat, ut qui eam impugnaverit, semper fuerit de veritate suspectus. Dum ergo jam THOMAS Angelus corpus deseruit, quod assumpsit, dum Ecclesiam militantem solidâ sapientiâ munitam reliquit, ut à Spiritu Oratorio Cherubin concludatur est necessum.

Applaude jam tibi Sancta Mater Ecclesia tantô suffulta præsidiô, quòd undiquaq; Angelorũ sis stipata satellitiô. Plures enim Sacerrimus Prædicatorum Ordo Magni Consilii fovet Angelos, pro DEO, fide, & Lege à sæculis decertantes. Sydera Cæli computare deberem, si in Dominici Orbe, Viros qui Pontificalibûs Triregiîs, Cardinalium Purpurîs, Præsuleîs Tiarîs Doctoralibûs Mytrîs fulgebant & fulgere non desinent, enumerare vellem. Sydera computare deberem, si Sanctos Cæli, quos Ordo Dominici fovit & fovere non desinet, Agminibus Cælitûm in consortium, tribus Laureolis in complementũ, Ecclesiæ in præsidiũ; universo in tutamen; syllabô comprehendere vellem Oratoriô. Unde Te nonnisi, cujus sub Auspiciis cæpi dictionis Exordium, etiam in Epilogo venerabundus alloquor Doctor Sanctissime. Cherubin es fortissimus, protege sub umbra Alarum Tuarum Aquilam Sarmaticam. Motrix es Sapientum Sphærarum Intelligentia, Palladem Cracianam Studiorum in Regno Magistram, Tuo quotannis de condigno militantem honori, fac Tuo sub Præsidio indesinenti securitate vigere. Omnibus deniq; scientiam voluntatem & gratiam Divinam communica, sic Cherubim ab omnibus adoraberîs, qualem

D I X I.